

A „MURAKÖZ“ megjelenik havonként 3-szor 1-én, 10-én és 20-án. Előfizetési árak: Egész évre 3 frt. — kr. Fél évre 1 frt. 50 kr. Negyedévre 1 frt. 75 kr.

MURAKÖZ — MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“ izlazi svaki mesec trikrat: 1-ga, 10-ga, 20-ga. Cěna mu je: Na celo leto 3 frt. — kr. Na pol leta 1 frt. 50 kr. Na četvert leta 75 kr.

helyi érdekű vegyes tartalmu lap. | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez az előfizetési díjak pedig Fischel Fülöp könyvkerekedéséhez Csaktornyára küldendők.

Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela vu Čakovce.

A helyzet.

Szomorú, de tagadhatlan tény, hogy Muraköz is egyike az ország ama szerencsétlen vidékeinek, hol az ingatlanok holdját átlag véve — 50 frt jelzálogi tőke terheli, így állván a dolog, köteleességet véltünk teljesíteni, midőn rámutatunk amaz okokra melyek néünk anyagi helyzetében — alig egy rövid évtized alatt — enné rohamos változást előidézték.

Egyik fő ok, az ingatlanoknak szükségtelen és czéltalan megosztása a nagyköru családtagok között. Oly vidéken, hol az ingatlan vagyon nem áll arányban a népesség számával, s a nép nem tudja kiaknázni talaja gazdagságát, a patriarchális életmód csaknem életkérdés a családok anyagi boldogulására nézve.

Mindig becsülendő az önállóságra törekvés, ha az ember elmondhatja: bírok annyival hogy családomnak az igényeinek megfelelő jöletet biztosíthatom; de hogy egy szegényből 2—3 köldös legyen, az ellenkezik minden józan gondolkozásu ember gazdasági nézetével.

Nálunk pedig alig hogy a gyermek felsérül, szétörve a patriarchális lánczokat, menekülni óhajt a családi köteletől; apaszítja a törzsvagyont, gyengíti a munkakerőt. Hová vezet ez az után? Oda, hogy a szétforgácsolt vagyon megélltetési alapul nem szolgálhatván, rövid ideig a leggyakrabban károsan kötött hitelügyletek biztosítékát képezi.

Az egyholdas székely eljár Romániába esepelni: tutajoz folyamain; feldolgozza, iparczikké teszi terményeit; de mibozzáuk Krajnából jönnek a munkások levagni s épületefakká dolgozni

erdeinket, míg a mi munkaképes, erős férfaink egész téli évadi főoglalkozása a tüzfá beszerzésére irányul.

Második ok a saját érdekeink iránti közönyösség.

Egy évtized alatt bőven kijutott népünknek az elemi csapások különböző nemeiből. Jég, árvíz, tűz, szárazság, Dráva, köd egymást érte nálunk, de mit tehetett népün eme csapások enyhítésére, ha a biztosító társulatok fényes czégtáblái fizetni s az elvben meglévő takarékmagtárak ajtai megnyitni nem akartak. Mi maradt tehát egyéb, mint az állam által ajánlott inszekerölésönt elfogadni.

Ezt azonban, hogy vissza is kell téríteni, sajnosan tapasztalták a kincstári végrehajtók működéséből és a teletkönyv teherlap ába való betekintéséből.

Valamely biztosító társaságnál befizetett néhány forint hány családot mentene meg a nyomortól s egy községi takarékmagtár hány családnak nyújthatna szükség idején kenyeret és vetőmagot?

Gazdasági viszonyainkban semmi haladás nem észlelhető; nem honosultak a talajunthoz alkalmas termények, melyek a dohányt pótolnák; borászattunk hitelvesztett; szőlős gazdáink az egyfajta termelés czélszerűségét csak most kezdik belátni; nemes gyümölcsösünk, gesztenyénk, lovaink, marháink idegen üzerek kezébe poton áron vesztetgetnek el.

Nincs népünkben vállalkozási szellem, s kezdeményezési erő.

Ezt keltsék fel azok, kik erre hivatva vannak, s azután: »Segíts magadon, az Isten is megsegít.«

MEGYERCSI GEZA.

Kak je pri nas?

Zalostno je, ali istina, da i Medjimurje med one nesrečne okolice spada. gde jednu mekotu negibajućega imetka po srednjem ra unajuć—5) forintov glavica duga terši.

Kajti je to istina (im gruntovnica tak kaže), dužnost hoćemo zrvšavati kada pokazemo, kaj je tomu zrok, da naš medjimurski puk komaj od 10 let počemši vu svojim materialnim položaju, tak hitro nazaduje.

Prvi i glavni zrok je, da naša medjimurska punoletna deca bez potreboće i čila, razdeluju imetek med sobom, ako jim glava luže vumre. A pri nas to računa, ar nas je vnogo k malo Medjimurji, pak zemlja nes oji vu razmeru, glodeć na množinu medjimurskih poljedelcov, pak k tomu još, neznamo si iz zemlje takovoga haska vun potegnuti, kakovoga bi nam ona dati mogla. Za to je pri nas veliko pitanje, kada se jeleca grunt na male falate rezherba!

Postenje je vredno, kada človek more reći: imam tuliko, da si familiju obrđzavati budem mogel, ali iz jednoga siromaka 2—3 bogce napraviti ipak nije pametno! Pri nas, ako d te zrašte, taki na to misli, kak bi si mogel negdi novu gujezdu napraviti? Na kaj vodi to? ... na to, da razdrobeni grunt bude malo pomalo s dugom obleršeni.

Drugdi vu Magjarskoj, gde ih je vnogo k malomu grantu, rezidu se deca

vu druge orsage mlait ili drugo kaj delat da si za zimu kruha priskrbiju, a k nam vu Medjimurje iz Granice pak tija iz Taljanske dojdú težaki, drevo seći i za rušte pak moste obdelavati šume naše, dok naši aki ljudi vu celoj zimi n kaj drugo nedelaju, kak drva za kuriti si priskrbiju.

Drugi zrok je, da se mi sami sobom nembrinimo. Vnoga nesreća nas e dostigla. Tuča poplav, Drava Mura, sušina, ogen, meglá nam dosta kvara napravila, alikaj je puk proti ovim nesrećam napra il? Nikaj! Niti si je svoj imetek i svoje polje oseguravati dal! Kuliki i kuliki bi se mogli osloboditi od nevolje za 1 2 frt. pak se nećeju. Ako bi si občine od leta, do leta, kad jim polja dobro obrode, vu občinske žitnice skupspravljale žitka, kuliko familijah bi mogli od glada rešiti, i kuj liki bi mogli odonut žito barem za sejati dobiti!

Vu gospodarstvu nikaj ne napredujemo. Mesto duhana neznamo nikaj bolšega povati: gorice nam n kanevalaju; od na ega plemenitoga sada, od naše izvrstne konje, marhe drugi trgovci i maršetari devaju veliki haser vu svoj žep! Iverázmi naš medjimurski puk to, kak bi si mogel očogá haska sam zadržate!

To bi sve treba bilo onim, koji su pozvani na to, da puka vodiju i vućiju, raztolnačiti i onda: »Pomozi siti pak bude ti i Bog pomagal!«

MEGYERCSI GEZA

TÁRCZA.

Csüggedés.

— 1883. Deczember. —
Ist-nt imádjam én?
... Bár gyulna zord egén
Gyeheena tengere
S ez hullna földre le
A hó helyett.
S Szolom Gomor, háként
Sópörne búnt, erényt,
El népeket!
... Mág akkor is kacagva
kérdenem:
Istent imádjam én?
Istent imádjam én?
Istent imádjam én?
(... A megvetett szegény!)
Midőn a gyűlölet
Márezangja szívetem!
S bosszuhajag,
Tébolynak sulya nyom,
S az ima ajkamon
Árok maradt!
... Ó szójatok! ... pokolnak
fenekén:
Istent imádjam én?
Bálintfy Bálint.

A mulandóság honában.

Hűvös téli szél zörgeti a fák el-sárgult leveleit, melyek bus zörgéssel hullanak a puszta tájra. E merengve haladok a levelekkel borított porondon s bármire tekintek: kihalt természet s leveleiktől megfosztott lombtalan fák meredeznek felém ... Sivar, s puszta minden. Galyak közt, az elköltözött kedves énekek helyett, a téli szél sivit. ... Itt hagytak a madarak fészkeket, melyben szeretett i nevelték fel kicsinyeiket, elköltöztek ők is a puszta tájra oda, hol a nap éttet adó sugarát nem szorítja ki a természet pusztítása, nem rombol az enyészet, s ahol örökké tavasz van.

Minden léptemen azon keserű meggyözüdésemhez jutok, hogy minden mulandó, mi sem marad az emberiség boldogítására állandóan, e világon. Rettenetes törvénye a természetnek, mely noha az irgalmasság legkegyesebb atyja által lón alkotva, mégis: oly könyörtelenül rombol, s temet mindent az enyészet végtelenségébe.

E bokor, melynek ágai között vígan csattogott a fülemüle, most pusztán s leveleiktől megfosztva, elhagyottan áll. Ama terebélyes hársfa, a forró naptól áthévílt, s fáradt utasnak kellemes és hűdítő nyughelyet adott, az alatta elterülő puha pázsiton, lelkét dicsőítőleg emelve a magasságba, lombjai között ezernyi kedves torokból ered ének által. Galyai között a szerelmes, gerle párnak volt biztos menhelye, hol zavartalanul csevegthetett: szerelemről, bol-

ZABAVA.

Stara Jalža.

(Pripovešt)
(dalje)
Boža dragi! kraj nam je, kriči stara Jalža, toča čari.
Strašni vijeh je bil! med bregi je čula put takvo v r e m e, ali tak strašno čez onogo lje! je morti samo jedenput. Priroda kak da bi bila strašne zver! pustila iz svoje krilke, koje oslobodjene od svojih lancov, strašno su se trgali i drapali. Zemlja se je vu vodi, vu o nju kupala i javkala pod strašnimi vudarci korbača. Tuča je grmeć eureka, viher je drevje trgal, strele su pucale, bregi su dole padali a potoki su otekali.
Hoće negdi Gospodin Bog kastigovati, da pokáže svoju jakost, da kaj čuñju nje govu moć bogei i kralji.
Čisto iz vun sebe prestrašena je se deca stara Jalža; ruke je skopila i žuhko se plakala misteć, kaj bude s njezine setve, kaj si je s teškom mukom predelala; iz onoga niti veselje nébu imela. S Bogom svagđšnji kruh! Črni oblaki su joj dušu pokrili! Tak se je čutila, kak da bi iz jednog velikoga puća srećno došla na ono mesto, gde je ona mira si nadjala, a to ni! najde tam jednu pustu.
Stara Jalža nije celu noć niti oko stinula. Kad se je v jutro stala izplaćenim, očni, drugo nije vidla, kak voda i podrtinu

Kraj je bilo malomu vrcaku, krompera od nesla je voda, a konopie je vun spukala. Vera, dobro se je čutila, da joj se za hrbtom Štefica zaglasil, drugać bi bija morti na jedenput opala.

Štefeku nije nikaj falilo. Kad je najbolje grmelo, on je zaspal i do jutra se nije zbudil. V jutro se stane, jesti je stel, ali nije vupal babici reći. Nije stel razumeti, da mu je babica rekla: siromaško deće! — Kak je vun pogledal, vu drugoj farbi je on videl sveta, kak njegova babica S veseljem zakrikne: vidite babice, kak lepi potok je nastal čez noć, je kak bude dobro vu njem ribe loviti! I nije staroj tak dugo mira dal, dok mu je ona s gombošnice vudicu napravila. S tem je vun odbežal k potoku i pustil je vudicu nutri vu vodu.

Komaj je čekal nakoliko minut, ah vudica se je gibati počela, i Štefek jednu veliku jepu ribu vun potegne. S velikom veseljem je bežal k babici, od veselja je skakal i kričal. Na jenuput samo pred babicu postane i oštro ju gleda.

— Babice kaj vam tali?
— O, dragi siuko moja falinga je velika, odgovori stara i počme se plakati.

— Ja znam, kaj vam falit, odgovori Štefek, vi ste jošće ne svoje mleko popili. Samo zajtrekujte, taki budete bolje volje.

— Kaj je to vredno, ako bum ve dobre volje, pak od vezda, nebudemo imali nikaj za jesti! Od glada pogipeemo, dragi sinek, strašno je od glada vumreti!
— Ali zakaj bi mi vumri! Znaće, kaj ste meni višeput rekli, da nećna takove, bitke, gde bi svi soldati poginuli. Vre da dober Bog nam za jesti! Am sem ja od vas čul, da ima na svetu dobrih ljudi čuda a dober Bog je svemogući, pak nate kokoši ova riba? Znaće kaj babica: odbežim nazad k velikomu potoku, pak bum tam ribe lovil, pak onda je odneseemo krcmaru, on da čuda penez za nje.

Ove reći su vugodno dirnule babicu, kad ju je mati Štefek tak batrivil. Da bi nam to strašni rekeli, nisi li bi, da nam

Műkedvelői előadás Csáktornya.

1884. Sylvester estéjén.

Lapunk múlt számában röviden értesültek már t. olvasóink a műkedvelői színelőadás fényes sikeréről. Legyen szabad ez alkalommal részletebben foglalkoznunk az előadással és általában az esté ylyen. A szót átadjuk egyik — a szépnemhez tartozó — t. munkatársunknak.

Elérkezett a sokak által kíváncsian várt színelőadás estéje.

A műkedvelők már egész nap izgatottan jártak-keltek, de nem csuda, hisz a legtöbbnek ez volt első mérkőzése a muzsával. Thália templomában, s mindegyik megakarván felelni a várakozásnak, egyik a másikon akart tul-tenni a jól játszásban, s ez sikerült is nekik, mert valóban nehéz volna eldönteni, hogy melyik tett tul a másikon?

De mutassuk be tisztelt olvasóinknak az est hőseit: Rendező Belányi Tivadar. Hölgyek; Horváth De- linke, Molnár Jolán, Zakál Tercsi, Zakál Cornelia és Zechmeister Paula kis- asszonyok. Urak: Boda József, Greskovits János, Horváth Csongor, Kollay Lajos, Noé Ferencz, Verbáncsics Nándor, Wisztner Henrik és Lázár Károly. Sugó: Baján Ferencz.

Elsőnek a »Betegek« (Kisfaludy Károlytól) kerültek színre, piros pozsgásan, hogy az embernek még a szive sem eshetett meg rajtuk; bizony ilyen betegek mellett (Kistelky: Verbáncsics, Rudházy: Belányi) minden doktor és patikus koldusbotra jutna. Képzeltők voltak biz azok mind a ketten; betegek meg éppen nem, mert még a szokásos lámpalázt sem lehetett rajtuk észrevenni. Csak az egyik betegnek helyes, szép, kis feleségét (Zechmeister Paula) ajánlaltuk hogy aggódott, betegnek képzelt férje miatt. A doktor (Kol-

dogságról s mindenről . . . Mig most? felismerhetlenné lett a kép! A nyug- helyül kinálkozó zöld pázsitot tarka le- vél borította el; itt-ott a szél által le- tört galyakkal vegyesen . . . a hárs gyönyörű lombzatáról csak a kopár ágak közt elsivító téli szél beszél ré- mesen . . . A fatetön álló varju, mint- egy ijesztőtől szolgál s mintha mondaná: mit keressz itt, balandó? hol a balál ütötte fel tanyáját s az enyészet tartja bevonulását.

Sivit a romboló vihar, mely kegyelem nélkül vitte, ragadta magával a még élettél bíró növényzetet . . . Én me- rengésemből éppen egy lombfosztott szo- moru fűz alatt eszméltem fel. Szemeim egy pontra irányulva, tárgyat kerestek; mig emlékemben a közel multból egy kép merült fel . . . Hah! minden, de minden mulandó . . . e fűz volt tanu- ja forró szerelmemnek, boldogságomnak, s az ő esküjének . . . melyet már meg- számlálhatlanszor megszegett.

Legyen hát kegyetlenség netovábbja, könyörtelen műveden a mulandóság bé- lyege; üd meg diadalod ünnepét; de eljőn majd a kikelet! midőn jégfurala- tóddal a fákrol könyörtelenül letépett levelek s a fagyos dér által megkopá- rított pázsit újra kizöldelnek; s a lomb között ismét megjelen a gerle pár, a csattogó tülemile s a most meggyilkolt virágok ismét kiüylva: illattal töltik be a tájat; majd akkor csak szomorú em- léke lez már mostani művednek, melyet a kellemes tavasz vált tel — mindenki által üdvözölve. Akkor majd szivemben is tavaszul s megjelen ott a szomorú fűz árnyas lombja alatt a szöke fürtös angyal arc, hogy ismét hitegessen, s ismételve megcsaljjon.

Multamban tévedt keserű gondola- taimból, egy üvöltő szélrohám rázott fel, s hideg borzongással töltött el, midőn arcomba hervadt faleveleket csapdosott. Huh! — hideg van; s átfázva tértem s természet rombolásának ome szinhe- lyéről szerény lakásomba . . . Mily is- toni itt, a kályha melegénél pipázgatni.

lay) is derekasan megfelelt vizsgálató szerepének. Balázs, (Noé) és Lincsi, (Zakál Tercsi) nagyon jól beletaláltak magukat viz szerepeikbe.

Másodiknak a »Közügyeket« (Ber- czik Árpádtól) adták. Háber szerepét senki sem játszhatta volna jobban, mint Kollay ur, leányai vetekedtek vele a jól játszásban. Az eleven kedélyű Olga sze- repét mintha csak Horváth Delinkének irtak volna, oly otthonosan érezte ma- gát a színpadon. A szende természetű Etelkát jól személyesítette Molnár Jo- lán. Andor (Noé) a »genie« ugyancsak genialisan adta szerepét, csak egy hi- bája volt, hogy nem füstölt eléggé. Jö- vendő ipa ura or a alá: (ez a rendező kifogása). No de ezt a hibát szivesen meghocsátjuk (azt hiszem Háber ur is) a jó játékért. Loránt (Greskovits) ügyességét igazolja az, hogy elnyerte végre is Etelka kezét. Gócsi (Horváth) a czélt nem ért udvarló: jól mozgott a »rubintos mezőben« Az inas (Lázár) is ügye-en hajlongott.

Ezeket követte az »Apró félreérté- sek« (Lunn Józseftől). A három darab közül ez volt legjobban választva, a kö- zönséget mindvégig élénk derűtségben tartotta. Sir George (Belányi) kitünően felelt meg, méltóságteljes — nehéz sze- repének. Méltó leánya volt a bájos Ilona (Zakál Cornelia). Az udvarmester (Wiszt- ner) ügyesen mérlegelte a megvesztege- tésére szánt aranyat. Az álszakács (Ver- báncsics) jól fogalmazott, de rosszul főzte chokoládét. Józsi Samu (Boda József) a szakács, józsi ötleteivel megnevettette a közönséget. Általános derűtséget kel- tett utolsó jelenete, midőn az inyencz Alderman (Greskovits) orra alá tartotta a marinirozott fázán csirkét a la braise imperial, melynek jó illata még talán ma is esiklandozza orrát.

Nem mondhatja ugyanezt a szín- házlatogató közönség azon része, amely Bozzaynál maradt vacsorán. Az étkek megehetetlenek voltak, a kiszolgálás lassu, s ami fő, hogy hely nem volt. Sokan kénytelenek voltak más vendéglőbe menni, de legtöbben haza mentek. Azért az elő- adás után rendezett táncz-mulatság sem volt eléggé népes. Nem értjük, miért lett a bálterem mellett levő három szoba, a teremről elfalazva? Hisz ezek voltak eddig a bálzó közönség kényelmére, ét- termekül berendezve! A bálzó, de kü- lönösen a tánczó közönség, nem teheti ki magát a meghülés veszélyének azáltal, hogy a légvonalos folyosón keresztül, le- menjen vacsorálni! Azért kérjük a ven- déglős urat, fogadja el tanácsunkat: hi- vasson kőművest, bontassa ki a belá- lazott ajtót, ha azt akarja, hogy a bál- lok ne másol, hanem nála tartassanak.

De hagyjuk a marinirozott fázán szülte reminiscenciákat és térjünk vissza a műkedvelőkre. Sajnálkozásunknak adunk kifejezést, hogy a hölgyek által jól meg- érdemelt koszoruk s a rendező fáradozá- sait jutalmazó kihívás elmaradtak. No de a jó tett maga magát dicséri s hogy ez jó tett volt, bizonyítja a növegyet szeg-ényei számára begyűlt szép összeg.

EMERIKÁ.

H I R E K.

— A csáktornyai tűzoltó-gyész- let f. hó 2-iki választmányi ülésében f. hó 11-ére, délután 3 órára tűzte ki a közgyűlés megartását. E közgyűlésen terjesztik elő az egy-elnök és parancs- nok évi jelentésüket, ugyszintén az egy- leti és segélyző egyleti pénztárnok szá- madásaikat. A segélyző-egylet különö- sen diszére válik a csáktornyai tűzoltó- ságuak, mert az egész dunántuli kerü- letben ritkítja párját; kevés tűzoltó-eg-ylet találkozik, melynek segélyző alaptö- léje oly nagy volna mint a csáktornyai. Erről különben és az elnöki s parancs- noki jelentéséről bővebben a közgyűlés után szólnunk. Ez alkalommal megjegye- zük, hogy Muraközben 4 tűzoltó-egylet létezik: a csáktornyai, légrádi, per- laki és szerdahelyi. Az orsz. tűzoltói szövetségbe ez ideig csupán a csáktor- nyai egylet iratkozott be. Csodálkozunk azon, hogy a perlaki és szerdahelyi egyle- tül nem vetette fel magát az orsz.

Kaj je novoga?

Čakovecko ognjogasno društvo bude 11-ga ovog meseca obdržalo obću skupščinu. Na ovoj skupščini predal bude predstojnik i zapovednik zadruga celoletni račun, kak takaj kassir zadruga račun od pomoćne-zadruga. Ta pomoćna zadruga osobito na diku služi čakoveč- kim vatrogascom, ar redke su takove vatrogaske zadruga, koje bi tak lepu glavnicu pomoćne-zadruga imale, kak čakovečki vatrogasci. Od toga se bumu drugiput ob irje spomenuli već po skupščini. S ovom prilikom napomenemo, da su vu Medjimurju 4 vatrogasne za- druge i to: vu Čakovcu, Priloku, Leg- radu i Središću. Vu orsačko vatrogasno društvo se je do vezda samo čakovečko društvo dalo zapisati izmed ovih. Ču- dimo se, da se prilocko i središko dru- štvo nije zapisati dalo. Od legradskoga, kakti od najnovesega nemremo ništ reći.

Nove poste vu Medjimurju. 1885. leta 1. januara odprta je po ta vu De- kanovec i Hodošan obćini, koja kak liste tak i pošiljke (pакete) odpošilja. Skapćene pak jesu podturenskom i kraljevskom poštom, med kojimi vozna pošta hodi.

Mnogi po tuvani čitatelji naših novin, moji prijatelji i bivši mi vućeniki želili su mi k novomu letu vnogo do- bra vu njihovih listih. Od srca jim za- falujem, da su se na me zmislili i pro- sim je, da i na dalje ostanuju vu lju- bavi prijateljstvo, naš plemeniti cilj jim pak nadalje preporučam. Urednik.

Vu ovim fašniku je izgleđ da se tri plesne zabave uredi ju vu Čakovcu. Jedna bude ognjogasna 31. januara ali 1. februara druga preparandijska i to pread- ňju fašinsku sobotu 7. februara, skup- ćena s koncertom Čakovečki mladež ta- kaj ima nakanu bal dati, 14-ga feb- ruara.

se norca dela, ali kad joj to mali vnukek veli, nije to mislila. Najzuneše srce se mora na takove reći razveseliti.

Stara Jalža je čisto k sebi došla, mleko je tečno pojele. Za tem su obedva odšli k potoku. Dve kokosi su takajše s njimi odšle, koje su se jako dobro čutili, jerbo su po putu svakojačke kukce našle, koje su tečno poale.

Mali Štefica se je jako veseli kokoi- sim, kak vtek su one te kukce jele, i tak dugo je gledal i pregledaval, dok na jenput zups! i opadne vu jednu maku S licem je opal nutri, zubi su mu puni bili s blatom. Jalža se je prestasila, prem kad je već dečko kričati stal, pak nije mogel. Istina nije dugo trpele, dok ga je oprala, ali je i kričal dečko, kak da bi ga što sarom bil zreal. Stara je samo kričala: ali naj se plakati, am ti se nije kost potria, kaj tak brečis. Ali vu sebi si je mislila stara: hvala Bogu samo kaj zna kričati, samo da sem ga oslobodila!

Stara je stela dimo oditi, ali Štefek je takvu volju dobil k mlaki, da je sjara ni- kaj ne mogla skončati s njim. Opazil je dečko, da bi samo s rukom lovil človek vu ovoj mlaki, tak bi tulko rib mogel viovi ti, da strašno. Tak dugo je prosil babicu, dok je dimo ne od išla po posudu za ribe; i dok je nazad došla, već je Štefek vlovil sedem rib, pak kak još gizdavo je pred nji mi stal?

Štefek je gotov bil najenput s njeg- vami ribami iti na senjem, ali to je stara nikak ne štela dopustiti, am je tak zmazani bil, da je bolje spodoben bil k jednomu paj- ceku, kak k dečaku. Vre zutra pes, i tak dalje mu je stara govorila, kak najveć ro- d. elji rajši nekaj drugo veliju, kak ono, kaj misliju. A dete to zvremena opazi, pak tak se onda lagati navući. Hej! Štefek je već prestari bil, da bi njega što za norca mogel držati. Tak dugo je babici motal, dok ju nije za ruku prijel, odvisi ribe tržit.

Ali stariju je jako sram bilo, tak da nijeznala za čiju volju se da voditi. Ako se skim srela nije onoga gledala, nego sra- mežjivo vu plot, kak da bi od onut došel kakov batriven glas. Najedenput se srete s jednim poznanecem, koj ju je lépo zapi- tal: »Kak ste kaj? Ste se jako prestrašili vu noći, čudaj smo se od vas spominali, ar znamo, da blizu vode stanujete.« Nato se stara Jalža obatrivila i povedala je sve, kaj se je s njom pripetilo. Štefek pak je to sve poslušal i samo onda se začrenil, kad je babica povedala, kak su do ribe došli. Koga nenadajuća sreća dostigne, nije tak zamiš- ljen kak vezda Štefek, ali kak ga je bilo sram, da su ga hvalili. Na zadnje njim je taj poznanec rekel, da naj idu na farof, tam zasegurno kupiju ribe, pak da se niti on nebu spozabil stare Jalže.

Nije već bilo trebá našim ljudem, tak su se šurili proti 'arofu. Štefek kak da bi iz ocela noge imel, — a starić, kak da bi trha iz pleć tko doli vzel, tak su hitro išli.

Krvavi dogodjaj pripetil se je ove dneve, ob 9 vuri poleg segedinske Mer- steri kasarne vu jednoj krėmi. Jeden žandar je vu krėmi jednu pucu strelil. Nato poslal je Kemendy Nandor kapi- tan žandare, da krivca vloviju. Tak se vidi, da je žandar zločinstvo od ljubavne tuge véinil.

Siromaštvo bečkih dijakov. Vu Beču našli su na staro leto na večer jednoga dejaka vu Hohenstauffgasse zva- noj vulici na putu ležečega. Odnegli su ga k žandarom, gde mu je fletna pomoć oslobodila mlado življenje. Nesrećnik za- to si je hotel življenje vzeti, kajti ni- je mogel podnašati neizmerno siromaš- tvo. Opet jeden bečki siromakdijak, kakov je bil zadnjiput napomenuti Mi- mra i kakovih se vu kraljevini po vek- ših varaših ako vnogo najde.

Izgorela obitelj; k božicu i el je Haska Jožef 39. regimenta soldat, dimo iz Debrecina vu Feketeerdo, gde su mu roditelji stanovali. Roditelji su s vesel- jem prijeli sina, ali se veselje fletno na žalost obrnulo. Vu hizi bilo je puno platna, koje se je po nesreći vužgalo, i podežgalo komoru, vu kojoj je obitelj mizno spala. Prestra eni ljudi nisu mog li dosta fletno pobeći pred ognjem radi čega obitelj, a prem sin Haska Jo- žef strašno izgorel. Siromašni soldat s ranami na licu obdržavaju soldačke zakone, odšel je vu Nagyvárad da se tam prijavi, dok je vreme urlamba mi- nulo. Siroma ni človek takov bol je tr- pel, da je omeglieni i onesvesćen dolil opal vu gradskom dvoru. Odnegli su ga vu soldački špital i sad ga vraćiju.

Na stenu namalani vrag Drugi den po božicu išli su etiri cikmantorski dečki čez šumu vu Fületke. Svi četiri imeli su oružje. Putem je jeden iz ale prišel tuliti kak vuk, nemišleć, da se more izpuniti starinska posluvica: Ne maljaj vraga na stenu! Kakti odgovor čulo se najedenput pravo tulenje vukov

Stanovniki sela su svi vuni bili i nisu mogli za dost pitati i odgovarjati. I betežniki su se stali, da vidiju kaj je kvara pri njih i poznancih. Jeden se plakal i javkai, drugi pak je hvalil Bogu, da se vekši kvar nije pripetil. Mnogi človek se zaboravi na Boga, ako mu dobro ide, ali s tem bolje se njemu moći, kad njegovu moć čuti. Naše ljude je svaki rado imel. Ni s jednim su se sreći, koj e nebi bil batrivil, siromake kojem je voda sve od nesla, kaj su si čez godine s marljivostjom i s delom priskrbeli.

Na zadnje itak jenpu su došli k farofu. Gospodin je puzelal ribe, i dal je za nje nekaj (niti ni je gledal kuliko, samo da siromakom pomaže) i rekel njim je, da popoldan išće jenput naj dojdeju, da onda njim da nekaj od mele pripraviti.

Stara Jalža je od radosti burnula, kad je čutila peneže vu šaki, do dama je mis- lila: kak je onado takve srče došla. Štefek je počel skakati i kričati: hip, hop! kaj ne, da imamo peneže! Kaj sim vam ja rekel! Da budem ja mojoj babici preskrbel peneže, ako mene nemaju, nenaju ve nove.

Okolo tarofa navadno gusto stanuju ljudi. Tak nije čuda kad je Jalža vun došla, na svakim korakom su ju prijatelji i pria- teljice pitale, kaj je delala pri Gospodinu, dokaj je ta išla? Kaj nese odunut? Ali je zamaj pop? Kaj je govoril? Jerbo već od negdaj imaju ženske to slaboču, da bi sve rade znati, ne zato, da znaju, nego da još na top'em dale dau. Ali i to je istina, da kad su zeznali, kaj je vu poslu, svakomu je srce od nekčalo, i koj stublek mleka, koj jednoga cipova, ki kaj — ki kaj je predal stari Jalži. Tak da je stara obršena doš la s puta na kojega se tak težko genula.

Istina, da joj je srce išće onda težko bilo, kad je dimo došla. Im je znović pred sobom vidla unišćenje i podrinje. Od onoga vrta kojega je čez mnogo let obdelavala, vezda ga je videla preobrnjenoga, onu malu zemljicu, iz koje je čekala za svoj znojen trud blagoslov božji, evo niti glasa: to joj batrivenje niti mištinja (alnoštvo) neda nazad. Sunce opet presveti, trava opet se razzeleni, drevje znović precvete, ali takovu nesreću nije moguće već na doknaditi.

Na to premisljavanje nije mogla srpeti, da se nebi razplakala.

Ali kaj je Štefek videl, mam joj je po- čel prodekuvati. »Ej babica vas je ne sram? Kaj nam je bog ne dal za ono kaj smo zgubili? Pak se ne zmislije na ono, kaj ste mi rekli, da koj ima dobro dušnospoznanje, on ne more zdvojiti, pak ako i sve zgubi kaj ima. Ne žalostite se! Im ste rekli, da vre bude grozde, pak mehki kruh. Tu sem ja, pak vre neka najzidemo.

Ne nam jeli ovo batrivenje, ali po- noćni sən je zrokuval, da se je Jalža ču- mirab legla vu postelju; drugi dan vu jutro nebi joj niti na pamet bilo doš o, ako nević okolo hiže raztrgano kitje, podrtoga pra- noga vrta, kak velika falinga je.

